

Людмил Тодоров - „С череша се задави костът“

Софчето от малка се вживяваше твърде силно. Веднъж дядо ѝ разказа една приказка за лисицата и детето направо превъртя. Будеше се нощем с настръхнало телце и се гушеше при майка си.

– Охх, лисицата!

Приказката беше най-обикновена – един селянин се връщал от реката с кола, пълна с риба, и видял на пътя една умряла лисица. Ех, какво хубаво кожухче става от тази лисица, казал си селянинът и я метнал в колата. Умрялата лисица изхвърлила рибата на пътя, после я изяла – приказка по-скоро весела, отколкото страшна. Това, което ужасяваше детето и го караше да се буди нощем, беше моментът, в който лисицата отваря очи зад гърба на селянина. Софчето не можеше да понесе тази гледка нито насън, нито дори будна, телцето ѝ настръхваше и тя се хвърляше да се спасява в обятията на възрастните.

Повече от лисицата я плашеше само пантерата Багира. Черната пантера беше нарисувана с втрещени в нея жълти очи и оголени зъби. Когато я видя за първи път, Софчето се вцепени и седя пред книжката половин час, без да мръдне. Пантерата беше толкова страшна, че фините рецептори на Софчето отказваха да я признаят. Когато това се случи, тя грабна един червен молив и се опита да я задраска. Ефектът беше, че зяпналата уста на пантерата се обагри с кръв. Детето изпищя и се заплака. Баба ѝ скри от нея книжката.

„Пърхаштата ми душица“, така наричаше своята дъщеря нейният баща. Софчето винаги неимоверно много се вълнуваше. Тя разказваше онова, което беше насъбрала през деня. Чуруликаше напрегнато с тънкото си гласче, вживяваше се, гънеше се, пърхаше и никога не можеше да се изкаже цялата. Пък и невинаги я разбираха.

Веднъж дядо ѝ я намери отчаяна на улицата пред селската им къща. Над селото мина облак и от него се изля топъл летен дъжд. По улицата тръгна мътна вода, която искаше да завлече Софчето в реката и да я удави.

– Хора, спасете ме!... Хора, спасете ме! – викаше измокреното Софче, но нямаше кой да го чуе.

По някое време тя видя дядо си. Той я хвана за ръчичка и тя прескочи с лекота тъмната стихия. После дядо ѝ разказа през смях на баба ѝ какво е видял. Разказът му нямаше нищо общо с „действителността“.

Първата братовчедка на Софчето, Цвета, беше бавно и спокойно дете. На една нейна дума Софчето казваше десет. Когато играеха на кукли, Софчето отдавна беше сложила децата да спят, а Цвета не беше още сготвила. Всеки ден дядо им ги водеше на реката, където Софчето се изкъпваше цели два пъти, а Цвета тепърва се гласеше да влиза. Двете обичаха да играят на бой с възглавници. Дебнеха се из къщата, причакваха се и се нападаха. Веднъж Софчето така се вживя, че докато чакаше своята братовчедка в засада, се напика от вълнение. Когато Цвета най-после се появи и Софчето трябваше да нанесе своя решителен удар, тя припадна.

На шест години Софчето стана така и сякаш изчезна от живота на своите близки. Рядко си чуваше дори името – Наско, та Наско, това слушаше тя по цял ден. Същата година, в която майка ѝ роди Наско, Софчето тръгна в първи клас, но понеже знаеше да чете и пише от малка и имаше свободно време в излишък, непрекъснато висеше в стаята на бебето с надеждата да разбере как този грозен пикльо обсеби цялото внимание на нейните близки. Наско беше напълно безпомощен и всички му трепереха, а Софчето се грижеше за себе си сама и никой не я поглеждаше за нищо.

Щом проумя това, тя спря да яде. Хранеше се само тогава, когато някой друг се сетеше за нея.

– Ти защо не си сменяш дрехите след къпане? – попита я веднъж майка ѝ.

– Сменям ги.

– Откога не си се къпала?

Софчето не знаеше.

– Върви се изкъпи.

Софчето наведе глава и не помръдна.

– Какво? – попита майка ѝ.

– Искам да ме изкъпеш ти.

– Да те къпя ли? – развесели се майка ѝ. – Нова мода! Ти си голямо момиче и отдавна се къпеш сама. Какво те прихваща?

По същото време тя прочете приказката за Хензел и Гретел и се ужаси от родителите на двете деца, които ги изгонват от къщи без друга причина, освен недостига на храна. Безсърдечието на двамата възрастни уплаши Софчето повече дори от самата вещица. Веднъж тя се гушна в дядо си, който беше дошъл да види Наско, и го помоли на ухо да я отведе със себе си.

– Къде да ходим? – попита я той.

– У вас.

– Какво да правим там?

– Да живеем.

– Ти живееш тук с майка ти и баща ти.

– Моля ти се, дядо! – приплака тя, а той съвсем се умили, прегърна я, целуна я и ѝ обеща в края на седмицата да я заведе на куклен театър.

В училище Софчето забравяше за съществуването на бебето, а после трябваше да свиква отново с появата му на бял свят. Вкъщи тя непрекъснато слухтеше какво става в спалнята. Вечер напрегнато чакаше майка ѝ да я целуне за лека нощ. Понякога майка ѝ пропускаше и Софчето сънуваше кошмари. Една нощ се събуди от кошмар и изтича в спалнята на родителите си, но бебето се разплака и тя беше изгонена от там.

След този случай Софчето реши да отстрани причината за своето нещастие, да направи някак така, че Наско да изчезне.

Веднъж майка ѝ я завари да шепне нещо над леглото на бебето.

– Какво шепнеш? Софчето така се стресна, че замалко да припадне.

Цвета знаеше за проблемите на своята братовчедка и щом чу нейните клетви и заклинания, се произнесе така:

– Няма да стане с магии. Трябва да го отровиш или да го простудиш. Софчето мисли по въпроса няколко дни. Накрая попита:

– С какво да го отрова?

Цвета обеща да разбере. На другия ден се обади и каза:

– Отрова за мишки. Има я в аптеките.

На връщане от училище Софчето се отби в една аптека и поиска отрова за мишки. Аптекарката каза, че не продават такива неща. Софчето се обади отново на Цвета, която каза:

– Тогава го простуди.

– Как? – попита Софчето.

– Напълни един леген със студена вода и го пусни в нея.

Софчето веднага разбра, че това е една непосилна за нея задача, и изгуби всякаква надежда. Няколко дни по-късно майка ѝ влезе в нейната стая и каза:

– Софи, трябва да излезе, майче. Наглеждай Наско. Той спи, но ако случайно се събуди и заплаче, му дай бибата.

И да плаче, и да не плаче, няма да го погледна, помисли си Софчето и продължи да си пише домашните. След като свърши, тя все пак отиде при Наско и там изведнъж

осъзна, че е сама в апартамента и може да направи с бебето каквото поиска. От спалнята тя отиде в банята и напълни един леген със студена вода. После взе Наско, занесе го в банята и го положи в съда. Лилицето на Наско се смръщи, той изхленчи, но след малко се успокои и продължи да спи.

Софчето се изправи до него и зачака. Тя не знаеше колко време да държи Наско в студената вода. Би могла да се обади на Цвета, но нещо ѝ подсказа да не го прави. Трябваше да действа сама.

Щом реши, че е простудила брат си достатъчно, тя го взе на ръце. От Наско течеше вода като от мокър парцал и тя едва го пренесе до спалнята. Сложи го в леглото и шръкна до него, изпаднала в недоумение. Това ли беше то? Наско дори не разбра, че е бил простуден. Софчето схващаше каква е идеята на простудяването, но не знаеше кога и как ще подежда. Наско трябваше да се разболе и да умре, но кога? Ако се забавеше, майка ѝ щеше да се върне и тогава какво? Какво щеше да обяснява тя на майка си, все едно дали Наско е жив, или мъртъв? Как щеше да отговори на въпроса, защо Наско е мокър и защо е мокра самата тя? Значи, трябваше първо да се преоблече. Тя хукна към стаята си, съблече се и си сложи нови дрехи. Мокрите пяхна най-отдолу в коша за пране. Върна се при Наско и се зае да го сменя. Съблече го гол-голеничък, смени му памперса, облече му нови ританки. Наско спеше като къпан. Тя се загледа в лицето му за някакви признаци, но не видя. Покри го с бебешката пелена и занесе мокрите му ританки в банята – скри ги в коша за пране.

Прибра се в стаята си и внезапно се сети, че легенът с вода стои в средата на банята. Обзе я такъв ужас, че се вцепени. Знаеше, че трябва да изтича до банята, да излее легена и да го сложи при другите съдове. Представи си как в този момент майка ѝ влиза и я вижда как крие легена. Тази представа беше по-ужасна от всички ужасни неща, които тя преживя досега – по-лоша от лисицата и дори от пантерата Багира. Софчето цялото се разтрепери и тихичко взе да скимти. Опитва се да тръгне, краката не я послушаха и тя се свлече на пода.

След време запристъпя към банята едва-едва, сякаш сега се учеше да ходи. Изля никак легена в канала и го сложи при другите съдове. После се помъкна към спалнята.

Седна до Наско и занарежда с глас:

– Миличко Насенце, моля ти се, живей! Недей да умираш, миличко Насенце, моля ти се, моля ти се, живей!

Когато майката на децата се прибра къщи, тя завари бебето да си играе усмихнато с една бебешка дрънкалка, а кака му спеше непробудно на пода.

* * *

Години по-късно, като студентка, Софчето, която се бе превърнала в красива млада жена, се забърка в неприятна любовна история с по-възрастен мъж и преживя твърде болезнено последствията от нея. Главата ѝ се задръсти от лоши мисли. Не ѝ вървеше нито в следването, нито в любовта, нито никъде. Животът ѝ се оказа поредица от грешки и тя не спираше да мисли за тях. Най-упорито я преследваше споменът за Наско в легена.

„Как съм могла – питаше се тя. – Как въобще съм могла да живея с този грях? Аз съм чудовище! Опитвах се да убия собствения си брат.“ Споменът за този леген беше последната капка, която преля чашата – Софчето рухна под тежестта на своите мисли и се нагълта с приспивателни. Майката следеше отблизо състоянието на дъщеря си и успя да предотврати последствията от нейното закъсняло, неуместно покаяние. След като най-лошото мина, майката, която беше юристка, каза:

– Всички неща на този свят имат давност, мила моя. Да не говорим колко трогателна беше ти с този леген. Гледай на тази случка откъм смешната ѝ страна. Ти си красива и

умна млада жена, дрџ се подобавашо. Да се гџтат хапчета, е проява на много лош вкус.